

**PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS NR. 08-001-04-01-02 „KULTŪRINĖS
EDUKACIJOS SISTEMINGAS INTEGRAVIMAS Į FORMALŪJĄ IR NEFORMALŪJĄ
UGDYMĄ“ APRAŠE NURODYTOS INFORMACIJOS PAGRINDIMO APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

Nacionalinio pažangos plano uždavinys	4.1 uždavinys. Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtros
Plėtros programa	Kultūros ir kūrybingumo plėtros programa ¹
Atsakinga institucija (koordinuojančioji institucija)	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija

**II SKYRIUS
SITUACIJOS ANALIZĖ IR SIEKIAMAS POKYTIS**

**PIRMASIS SKIRSNIS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS POREIKIS, TIKSLINĖS GRUPĖS
IR LAUKIAMO POKYČIO DETALIZAVIMAS**

I. PRIEMONĖS POREIKIS

Priemonės įgyvendinimas sprendžia 2021-2030 Kultūros ir kūrybingumo plėtros programoje įvardintą problemą:

- Neaktyvus gyventojų dalyvavimas kultūroje ir netolygus jos vartojimas nesutelkia kultūros potencialo sąmoningai visuomenei ugdyti.

Daugiamečiai Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau - EBPO) PISA (angl. Programme for International Student Assessment) tyrimai (2018, 2015, 2012) rodo žemesnius nei EBPO vidurkis Lietuvos mokinių pasiekimus. Kas ketvirtas mokinys Lietuvoje nepasiekia 2 iš 6 pasiekimų lygmens, t. y. bazinio žinių lygmens. Didžiausias trūkumas yra tokių kompetencijų kaip kritinis ir kūrybinis mąstymas, gebėjimas spręsti kompleksines programas, emocinis intelektas. Būtent šios kompetencijos įvardijamos kaip svarbiausios ateičiai. Todėl 2022 metais, atliekant PISA tyrimus, planuojama pradėti vertinti papildomai ir mokinių kūrybinį mąstymą. 2019 m. ES Tarybos išvadose dėl jaunųjų kūrybingų kartų² akcentuojama, kad meninių ir kūrybinių įgūdžių, taip pat talento ugdymas – inovacijų, įskaitant socialines inovacijas, varomoji jėga. Kultūriniai ir kūrybiniai įgūdžiai, įgyti formaliojo, neformaliojo švietimo ar mokymosi visą gyvenimą (toliau – MVG) metu suteikia įrankius, kurie padeda išradingai spręsti problemas ir dirbti bendradarbiaujant bei eksperimentuojant. Taip pat daugybė tyrimų rodo, kad kultūrinė edukacija/ugdymas(is) yra ypač naudinga vaikams ir jaunimui iš mažiau palankaus socialinio, ekonominio ir kultūrinio (toliau - SEK) konteksto, daranti statistiškai reikšmingą įtaką visose pagrindinėse mokslo srityse.

ES Tarybos išvadose „Kultūrinės bei kūrybinės kompetencijos ir jų vaidmuo kuriant Europos intelektinį kapitalą“³ atkreipiamas dėmesys, jog bendroji kultūrinio sąmoningumo ir raiškos kompetencija turi svarbią

¹ [781 Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros pro... \(e-tar.lt\)](#)

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2019.189.01.0034.01.LIT&toc=OJ%3AC%3A2019%3A189%3AFULL

³ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52011XG1220\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52011XG1220(03))

mokymosi visą gyvenimą dimensiją ir, atsižvelgiant į tai, kad tai yra svarbi universali kompetencija, ji yra esminė siekiant įgyti kitas bendrąsias mokymosi visą gyvenimą kompetencijas.

Užsienio patirtis rodo, kad vien muzikos ar dailės pamokų nepakanka, kad vaikai ir jaunimas būtų įtraukti į kokybiškas meninės ir kultūrinės edukacijos veiklas. Lietuvoje įdiegta sėkminga priemonė - Kultūros pasas, iš dalies sprendžianti šias problemas, tačiau ši priemonė apima tik dalį kultūrinės edukacijos potencialo, kadangi ji nukreipta į trumpalaikius tikslus: supažindinti su įvairiomis meno ir kultūros sritimis. Atsižvelgiant į tai, kad Kultūros paso veikloms nėra priskiriamas ilgalaikis edukacinis poveikis, jos labiau traktuojamos kaip trumpalaikės, *ad hoc* veiklos, jos gali papildyti ir praturtinti formalųjį turinį. Svarbu nesiekti viena priemone įgyvendinti visų kultūrinei edukacijai keliamų tikslų, todėl būtina išplėtoti ir sėkmingai įdiegti kompleksines, ilgalaikes kitas kultūrinės edukacijos priemones formaliajame ir neformaliajame ugdyme, kurios daro poveikį mokiniams, jų pasiekimams bei kitiems su mokymosi susijusiems aspektams (motyvacijai, pasitikėjimu savimi ir pan.). Ne mažiau svarbu, kad ilgalaikės kultūrinės edukacijos priemonės, taip pat daro poveikį ir mokytojams, mokyklos vadovams ir tėvams. Kelių, viena kitą papildančių priemonių įdiegimas leistų išnaudoti kultūrinės edukacijos potencialą bei formuotų vienas iš svarbiausių visuomenės ateities kompetencijų – kūrybiškumą ir kritinį mąstymą⁴.

Valstybės kultūros politiką orientuojant kūrybingos asmenybės ir tvirtos tapatybės visuomenės formavimo kryptimi, siekiama, kad būtų sudarytos tinkamos sąlygos kultūrinių kompetencijų ugdymui visą gyvenimą, skatinamas visuomenės pilietiškumas, kritinis mąstymas, medijų ir informacinis raštingumas ir kultūros prieinamumas įvairioms visuomenės grupėms. Kaip pažymima 2018 m. gegužės 22 d. Europos Tarybos rekomendacijose dėl bendrųjų mokymosi visą gyvenimą gebėjimų (OL 2018 C 189, p. 1⁵), neformalusis ir savaiminis mokymasis atlieka svarbų vaidmenį ugdant būtinus tarpasmeninius, bendravimo ir kognityvinius įgūdžius, tokius kaip kritinis mąstymas, analizės įgūdžiai, kūrybiškumas, problemų sprendimas ir atsparumas, savęs pažinimas, komunikavimas, kurie padeda jaunuoliams žengti į suaugusiųjų gyvenimą, tapti aktyviais piliečiais ir dirbti. Kultūrinis ugdymas visais švietimo lygmenimis, taip pat galimybės įgyti kultūrinių kompetencijų praturtina žmogų visais jo gyvenimo etapais. 2020 m. [Tyrimas](#) atskleidžia, kad aktyviai kultūrinėse veiklose dalyvaujantys asmenys taip pat aktyviau dalyvauja ir visuomeniniame gyvenime, savanoriškose ir filantropinėse bei mecenavimo veiklose, pasižymi didesne socialine empatija ir atsakomybe, yra pilietiškai aktyvūs ir bendruomeniški.

Kultūros įstaigų siūlomos kultūrinės edukacijos veiklos vis dar neturi tampraus ryšio su bendrojo lavinimo programomis, todėl nepilnai išnaudojamas kultūros potencialas ugdant vaikų ir jaunimo kūrybiškumą, praturtinant patį ugdymosi procesą, siūlant naujas pažinimo ir mokymosi formas. Būtina siekti, kad kultūrinis ir kūrybinis turinys būtų sistemingai naudojamas formaliajame ir neformaliajame ugdyme bei mokymosi visą gyvenimą.

Priežastis 4.2.2.1. Kultūros turinys ir meno formos nesistemiškai integruotos į formalųjį švietimą

Švietimo sistemoje plėtojamos partnerystės su kultūros ir kūrybos sektoriumi praturtina formaliojo švietimo procesus, tą patvirtina sėkmingai įgyvendinami trumpalaikiai projektai, finansuojami Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo ir „Erasmus+“ programos bei 2007–2013 m. laikotarpio ES lėšomis. Tikslinga būtų formaliojo švietimo programose sistemingai įdiegti ir plačiau naudoti įvairias meno formas, įtraukiant kiną, video meną, gatvės meną, neakademinę muziką, dizainą, šokį, kitus jaunimui aktualius meninės raiškos būdus. Tam būtina valstybinių ir savivaldybių kultūros įstaigų, NVO ir švietimo įstaigų sąveika siekiant bendro tikslo, numatant bendradarbiavimo formas ir efektyvius koordinavimo būdus. Norint pasiekti geresnių mokymosi rezultatų, pakelti mokinių motyvaciją, būtinas pedagogų įsitraukimas ir

⁴ [What are the top 10 job skills for the future? | World Economic Forum \(weforum.org\)](https://www.weforum.org/)

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=GA](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=GA)

paskatos jiems siekiant mokymosi turinio pateikimo formų įvairovės. Reikia skirti dėmesį ir mokytojų kūrybinių kompetencijų lavinimui bei sukurti tvarias partnerystes tarp menininkų ir pedagogų bendruomenės.

Priežastis 4.2.2.2. Kultūrinė edukacija nesistemiškai derinama su neformaliuoju ugdymu

[Kultūros politikos strategijoje](#) „Kultūra 2030“ atkreipiamas dėmesys, kad Lietuvoje neformalaus ugdymo programos įgyvendinančių mokyklų tinklas yra nevienalytis kokybės ir meno šakų bei formų aspektu. Esant dideliems skirtumams tarp mokyklų vaikai ir jaunimas įgauna ir skirtingos kokybės bazines kultūrinės kompetencijas. Pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos teritorijoje muzikos mokyklos paplitusios gana nuosekliai. Dailės mokyklų kiekis yra ženkliai mažesnis, dramos – dar mažesnis. Dalies kitų meno sričių atveju vaikams yra prieinamos tik privačios mokyklos, atskiros studijos ar pavieniai renginiai, jų paslaugomis neturi galimybės naudotis visos visuomenės grupės (pavyzdžiui, baletas, fotografijos, dizainas, kūrybinio rašymo). Tokia situacija nesudaro vienodų galimybių visiems Lietuvos vaikams rinktis jiems įdomias saviraiškos formas ir aktyviai dalyvauti kultūroje, todėl švietimo ir kultūros įstaigos turėtų formuluoti bendrus tikslus, subalansuojant visų meno sričių prieinamumą neformaliajame švietime. Meno kolektyvų, studijų, būrelių veikla atlieka reikšmingą kultūros pažinimo ir ugdymo, saviraiškos, pagarbos tradicijoms ir šiuolaikinės kūrybos suvokimo ugdymo paskirtį, tad būtina pasirūpinti jų tinklo išlaikymu ir neformaliojo švietimo plėtra. „Kultūros paso“ priemonė sudaro galimybę vaikams ir jaunimui, nepriklausomai nuo jų ekonominės padėties ar gyvenamosios vietos, pažinti įvairius meninės raiškos būdus ir kultūros paveldą, todėl siekiama ją toliau plėtoti ir tobulinti jos kokybę.

II. TIKSLINĖS GRUPĖS

Priemonės tikslinei grupei priklauso šios asmenų grupės:

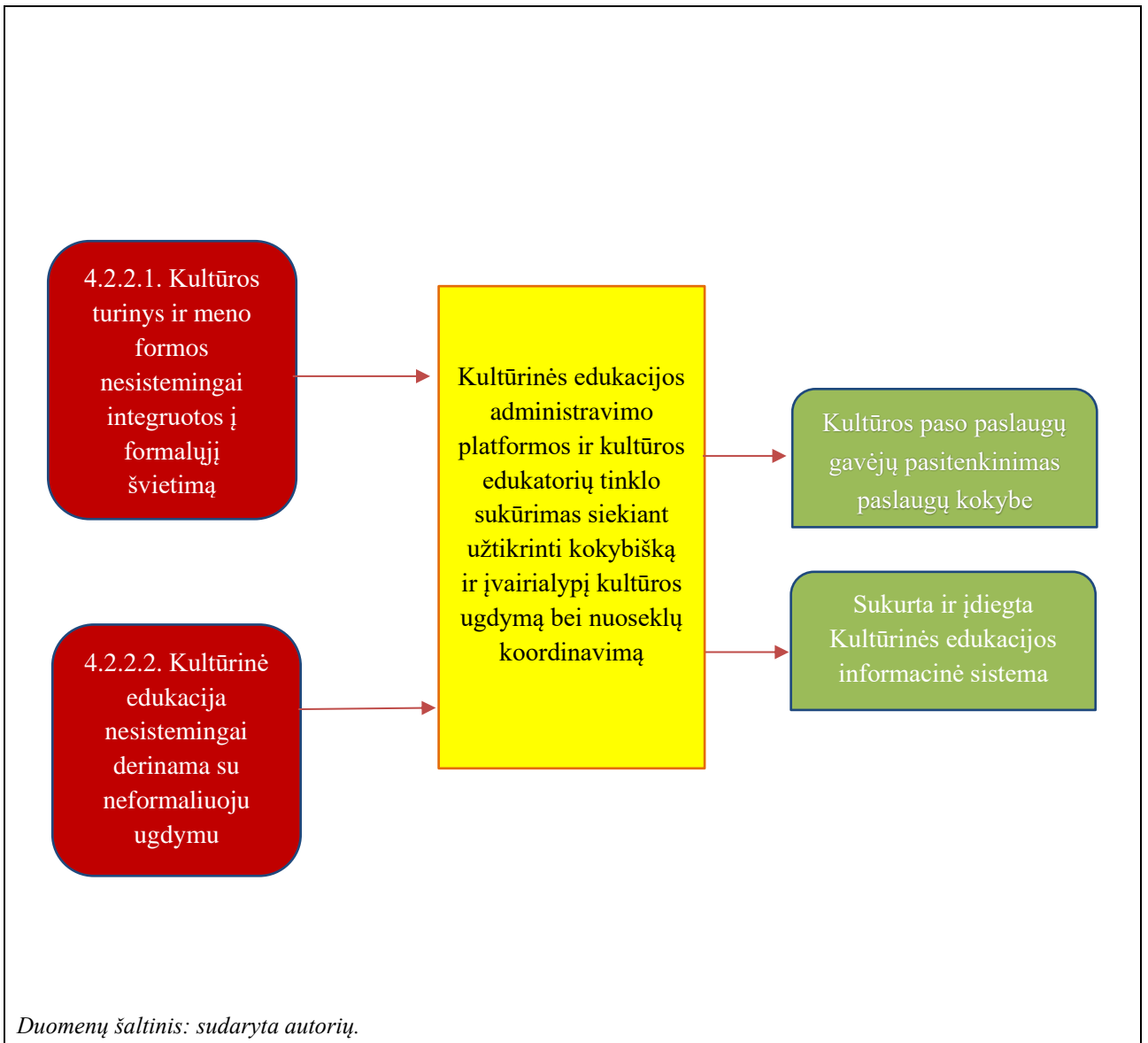
- 1) 329 292 mokiniai (2018–2019 m. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis);
- 2) Mokytojai ir kiti mokyklos darbuotojai, prisidedantys prie kultūrinės edukacijos – 32 880 (2018–2019 m. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis);
- 3) Tėvai ar globėjai – ne mažiau nei 300 000;
- 4) Lietuvos kultūros ir meno įstaigos, menininkai ar kultūros edukatoriai (2020 m. birželio mėn. duomenimis buvo 900 paslaugų teikėjų, skaičiai nuolat auga).

III. LAUKIAMO POKYČIO DETALIZAVIMAS

Įgyvendinus priemonę, numatoma, kad kultūros paso paslaugų gavėjų pasitenkinimas paslaugų kokybe 2030 m. sudarys 84 % (2021 m. šis rodiklis sudarė 57 %), o sustiprinus kūrybinių partnerystės praktines intervencijas, kultūrinės mokytojų ir mokinių kompetencijas, bus ugdomi geresniems mokymosi pasiekimams ir sėkmingai ateičiai būtini mokinių gebėjimai.

Žemiau pateikiamos identifikuotų problemos priežasčių sąsajos su galima veikla bei siekiamu poveikiu.

Paveikslas Nr. 2. Problemos priežasčių, veiklos ir rodiklio sąsajos

ANTRASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO TERITORIJA IR TERITORINIAI SKIRTUMAI

I. ĮGYVENDINIMO TERITORIJA

Priemonės veiklas yra numatoma įgyvendinti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Priemonės veiklomis yra numatoma padidinti kultūros paslaugų pritaikymą švietimo sektoriuje.

II. TERITORINIAI SKIRTUMAI

Didžiuosiuose miestuose stebimas reikšmingas kultūros paslaugų prieinamumo atotrūkis nuo kitų Lietuvos miestų ir gyvenamųjų vietovių, todėl šios priemonės veiklos bus skirtos sumažinti šiuos reikšmingus skirtumus sukuriant vienodas sąlygas visiems moksleiviams gauti kokybiškas ir įvairias formaliojo ir neformaliojo kultūrinio ugdymo paslaugas. Vykdam priemonės veiklas, negali būti pažeidžiami esami teritorijų planavimo dokumentų reikalavimai, kurie nustato teritorijų naudojimo pobūdį, tikslą arba kitus apribojimus, susijusius su ekonomine veikla (pvz., Natura2000 teritorijos, kultūros paveldo teritorijos ir kt.).

III SKYRIUS ALTERNATYVŲ ANALIZĖ

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS ALTERNATYVŲ ANALIZĖS NUOSTATOS

Įvertinus sprendžiamas problemų priežastis, yra parenkama ši investicinė veikla:

4.2.1.1 Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą.

Žemiau šiame skyriuje suformuluojama alternatyva yra skiriama tai pačiai problemai spręsti (problema – *Neaktyvus gyventojų dalyvavimas kultūroje ir netolygus jos vartojimas nesutelkia kultūros potencialo sąmoningai visuomenei ugdyti*).

Formuojant alternatyvą, yra įvertinta pilnam veiklos įgyvendinimui reikalinga investicijų suma (iki 2 500 000,00 Eur), iš kurių:

2020 m. skirta 12.091,51 Eur (dvylika tūkstančių devyniasdešimt vienas euras 51 centas);

2021 m. skiriama 1.931.000,00 Eur (vienas milijonas devyni šimtai trisdešimt vienas euras 00 centų);

2022 m. veiklų įgyvendinimui planuojama skirti 490.000,00 Eur (keturi šimtai septyniasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai šešiolika eurų 00 centų) (žr. lentelę žemiau).

Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Veiklos tipas	Finansavimo suma, Eur
INVESTICIJOS			490 000
4.2.1.1	Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą	Investicinė	490 000

Priemonės įgyvendinimui planuojama veikla „Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą“. Šiai veiklai numatyti intervencijos sprendimai (tikslinės grupės, projektų vykdytojai bei finansavimo forma).

ANTRASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS

Šiame skyriuje pateikiamas formuluojamos alternatyvos ir veiklos aprašymas. Alternatyva formuluojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės 2021 m. vasario 3 d. nutarimo Nr. 72 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2020 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. 750 „Dėl Ateities ekonomikos DNR plano veiksmų ir projektų įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo ir Lietuvos Respublikos vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimo Nr. 832 „Dėl ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ (toliau – Nutarimas Nr. 72) 3.1. papunktyje apibrėžto veiksmo „Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą“ koncepcijoje ir skaičiuoklėje atlikta analize.

Formuluojama ši alternatyva:

- alternatyva Nr. 1 „, Kultūrinės edukacijos sistemos sukūrimas“

Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Finansavimo suma, Eur
		Alternatyva Nr. 1
4.2.1.1	Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą	2.499.567

Žemiau pateikiamas veiklos aprašymas, nurodomos tikslinės grupės (į ką nukreipta priemonės veikla), projekto vykdytojas, siekiami rezultatai, finansavimo apimtis bei finansavimo forma.

Veikla Nr. 4.2.1.1. Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą.

Aprašymas

Didžiosios Britanijos edukacinės intervencijos, konkrečiai Kūrybinių partnerystės programa, remiantis duomenimis apskaičiuoja, kad ši intervencija pagerina nuo 4,4 iki 7,5 procentų mokinių baigiamųjų egzaminų pažymius⁶. Remiantis šia prielaida apskaičiuojama, kad į Kūrybines partnerystes investuotas 1 (GBP) svaras atneša 15,3 (GBP) svarų grąžą dėl vėliau aukštesnes pajamas uždirbančių absolventų.

Lietuvoje atlikti tyrimai taip pat rodo teigiamą kūrybinių intervencijų įtaką mokiniams: padidėjusi mokinių motyvacija, aukštesni pasiekimai ir apskritai pozityvesnės aplinkos mokymuisi kūrimas^{7 8}.

Lietuvoje nėra išplėtos ir sėkmingai įdiegtos kompleksinės priemonės, kurios leistų išnaudoti esantį kultūrinės edukacijos potencialą: a) sistemingas kultūrinės edukacijos plėtos darbas, kurį pajėgtų atlikti tik šiam konkrečiam tikslu dirbantis kompetencijų centras; b) kultūros tiekėjų ir mokyklos darbuotojų kompetencijų kėlimas, atliepiant naujausias kultūros edukacijos tendencijas; c) pasaulyje pasiteisusių transformacinių kultūrinių partnerystės plėtojimas; d) šiuo metu egzistuojančių sėkmingų praktikų (tokių kaip kultūros pasas) potencialo išpildymas, pasitelkiant modernias technologines priemones.

Intervencija.

Planuojama intervencija nacionaliniu mastu sukurs kultūrinės edukacijos sistemą ir įrankius nuosekliai įgyvendinti kultūrinės edukacijos tikslus: formuoti būtinas ateities žmogaus savybes, skatinti mokinių kūrybingumą ir kritinio mąstymo kompetencijas, padėti jiems ugdyti įgūdžius, kurie stiprina jų motyvaciją siekti išsikeltų tikslų, yra svarbūs jų gerovei, mokymuisi, bendrumo jausmui, aktyviam pilietiškumui, socialinei įtraukčiai ir būsimums įsidarbinimo galimybėms arba gebėjimui pradėti verslą.

Intervencijos logika grįsta siekiu mokiniams sudaryti kūrybiniais metodais grįsto formaliojo ugdymo ir dalyvavimo kultūriniame gyvenime galimybes, mažinti skirtumus, socialinę ir geografinę nelygybę, tam pasitelkiant kūrėjus, kultūros įstaigas bei organizacijas ir naudojant šiuolaikiškus IT sprendimus.

Sprendžiant problemą bus sukurta kultūrinės edukacijos sistema, koordinuojama kultūrinės edukacijos kompetencijų centro ir sujungianti paklausą (mokinių poreikius) ir pasiūlą (kultūros edukacijos paslaugas). Kultūrinės edukacijos sistema apimtu:

1. Kultūrinės edukacijos koordinatorių tinklą, kompetentingai organizuojantį kultūrinės edukacijos paslaugas tiek formaliajame ugdyme (kūrybinės partnerystės), tiek neformaliajame ugdyme (kultūros pasas).

⁶ The Costs and Benefits of Creative Partnerships: <https://www.creativitycultureeducation.org/wp-content/uploads/2018/10/PWC-report-the-costs-and-benefits-of-creative-partnerships.pdf>

⁷ Kūrėjų ir mokytojų partnerystės transformuojant ugdymą tyrimas: http://www.kurybinespartnerystes.lt/admin/spaw2/uploads/files/20141216%20Kureju%20ir%20mokytoju%20partneryste_Galutine%20santrauka_isplestine_20140827.pdf

⁸ Kūrėjų vaidmuo sprendžiant ugdymo problemas mokykloje: <http://www.kulturostyrimai.lt/wp-content/uploads/2018/02/K%C5%ABr%C4%97j%C5%B3-vaidmuo.pdf>

2. Kultūrinės edukacijos administravimo platformą, grįstą inovatyvia blokų grandinių technologija, kuri leis minimaliomis administravimo sąnaudomis įgyvendinti kultūrinės edukacijos priemones formaliajame ugdyme (kūrybinės partnerystės) ir išspręst kultūros paso, iki šiol įgyvendinamo laikiniais IT sprendimais, administravimo problemą.

Siūloma intervencija užtikrins kultūrinės edukacijos paslaugų prieinamumą visiems Lietuvos mokiniams (apie 320 000), galimybę mokykloms dalį formaliojo ugdymo organizuoti kūrybinių partnerysčių formatu, metodologinę pagalbą kultūros edukacijos koordinatoriams ir kultūros edukacijos paslaugų teikėjams, mokytojų kūrybinių kompetencijų stiprinimą įtraukiant juos į kūrybines partnerystes.

Kultūrinės edukacijos administravimo platforma garantuos kokybišką kultūros ir meno paslaugų atranką, vartotojams (mokytojams, mokiniams, jų tėvams, paslaugų teikėjams, koordinatoriams) patogią prieigą, sudarys galimybes kultūrinės edukacijos paslaugas teikti nuotoliniu būdu, o tai ypač aktualu pandemijos atveju ar esant sezoninių ligų protrūkiui.

Siūloma intervencija prisidės prie Lietuvos ekonomikos skatinimo ugdant ateities visuomenei būtinas žmogiškojo kapitalo kompetencijas, subalansuojant kultūros edukacijos paslaugų paklausą ir pasiūlą, sudarant sąlygas dirbti individualiems kūrėjams (individualios veiklos ar naujų darbo vietų forma).

Tikslinės grupės

Lietuvos mokyklų bendruomenės, t. y.: 329 292 mokiniai (2018–2019 m. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis), mokytojai ir kiti mokyklos darbuotojai, prisidedantys prie kultūrinės edukacijos – 32 880 (2018–2019 m. Švietimo valdymo informacinės sistemos duomenimis), tėvai ar globėjai – ne mažiau nei 300 000, Lietuvos kultūros ir meno įstaigos, menininkai ar kultūros edukatoriai (2020 m. birželio mėn. duomenimis buvo 900 paslaugų teikėjų, skaičiai nuolatos auga).

Tikslinės grupės dydis – 663.072 asmenų.

Projekto vykdytojas

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Siekiami rezultatai

- Sukurtų partnerysčių skaičius (40). Rodiklio pasiekimo momentas – 2022-06-30;
- Dalyvavusių programos veiklose mokinių skaičius (7000). Rodiklio pasiekimo momentas – 2022-12-31;
- Parengtų (apmokytų) mokytojų, bibliotekininkų ir kitų asmenų dirbančių su kultūros edukacija skaičius (400). Rodiklio pasiekimo momentas – 2022-06-31.
- Sukurta ir išbandyta platforma – 1 vnt. Rodiklio pasiekimo momentas – 2022-06-31.
- Į Kultūros paso veiklas įtraukta papildomų, poreikį atitinkančių, kultūrinių paslaugų veiklų skaičius – 100 vnt.
- Platformos paslaugų teikiamos naudos gavėjų skaičius – 350 tūkst.

Finansavimo apimtis

Pilna veiklos finansavimo apimtis, numatyta Nutarimo Nr. 72 3.1. papunktyje apibrėžto veiksmo „Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą“ įgyvendinimui, yra 2.500 tūkst. Eur.

Atsižvelgiant į Nutarimo Nr. 72 3 punkto nuostatą, kad „į Europos Sąjungos fondų lėšomis tikslingu finansuoti veiksmų ir projektų ir tarptautinio veiksmo sąrašą neįtraukti veiksmai ir projektai, kuriems iki šio nutarimo įsigaliojimo dienos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. 832 „Dėl Ateities ekonomikos DNR plano įgyvendinimo“ buvo numatytas finansavimas ir kurių įgyvendinimo terminas: 3.1. ilgesnis nei iki 2021 m. gruodžio 31 d., planuojami pagal nacionalines plėtros programas ir įgyvendinami Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo nustatyta tvarka“, Nutarimo 3.1. papunktyje apibrėžto veiksmo „Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą“ įgyvendinimui ir užbaigimui 2022 m. reikalinga 490.000,00 Eur suma.

Viso veiksmo plėtotojui ir veiksmui įgyvendinti skiriama iki 2 500 000,00 Eur (du milijonai penki šimtai tūkstančių eurų 00 centų) veiksmo išlaidoms apmokėti.

- 2020 m. skirta 12.091,51 Eur (dvylika tūkstančių devyniasdešimt vienas euras 51 centas).
- 2021 m. skirta 1.931.000,00 Eur (vienas milijonas devyni šimtai trisdešimt vienas euras 00 centų).

- 2022 m. veiklų įgyvendinimui planuojama skirti 490.000,00 Eur (keturi šimtai septyniasdešimt septyni tūkstančiai keturi šimtai šešiolika eurų 00 centų).

Finansavimo forma

Valstybės biudžeto lėšų asignavimai (dotacija).

Projekto vykdytojas

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

Siekiami rezultatai

Siekama stiprinti kultūrinės kompetencijas ir jų pagalba ugdyti kitus ateičiai būtinus mokinių gebėjimus, pasitelkiant kultūrinės edukacijos sistemą (nuoseklų edukatorių kompetencijų vystymą ir pagalbą jiems, kūrybinių partnerysčių praktines intervencijas bei naudojant pritaikytą IT sistemą). Iki 2022 m. pabaigos pasiekti mokyklų, integravusių kultūrinės intervencijas 40 vnt., 7.000 mokinių, dalyvavusių kultūrinėse intervencijose, parengtų (apmokytų) mokytojų, bibliotekininkų ir kitų asmenų dirbančių su kultūros edukacija - 400 asmenų. Iki 2022 bus sukurta ir išbandyta platforma 1 vnt.

TREČIASIS SKIRSNIS

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVŲ PALYGINIMAS IR GERIAUSIOS ALTERNATYVOS PASIRINKIMO ARGUMENTAI

Alternatyvų palyginimas atliekamas taikant sąnaudų ir naudos analizę. Alternatyvų palyginimas atliekamas naudojant skaičiuoklę, viešai paskelbtą adresu: https://www.ppplietuva.lt/lt/docview/?file=%2Fdocuments%2Ffiles%2FPriemoniu+skaičiuokle_v1_0_20210211.xlsm

Naudojant skaičiuoklę apskaičiuojamos ir nurodomos kiekvienos alternatyvos palyginamojo rodiklio (ekonominio naudos ir išlaidų santykio) reikšmės:

Alternatyva	Alternatyvos pavadinimas	Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS)
Alternatyva 1	Kultūrinės edukacijos sistemos sukūrimas	5,70

Alternatyvos poveikis viešiesiems finansams nurodytas lentelėje žemiau.

Kodas	Viešųjų finansų srautas	Grynoji dabartinė vertė	Realinė vertė
S.	Investicijų, reinvesticijų ir grynas veiklos srautas (be PVM)	2.410.526	2.499.567
T.	Privataus ir NVO sektoriaus grynas veiklos srautas (be PVM)	0	0
U.	PVM dalis, sumokėta privataus ir NVO sektoriaus	0	0
	POVEIKIS VIEŠIESIEMS FINANSAMS	2.410.526	2.499.567

IV SKYRIUS

GERIAUSIOS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO ALTERNATYVOS DETALIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS

TEISINĖ APLINKA

Priemonės įgyvendinimo galimybių, finansuotinių veiklų, tikėtinų rezultatų ir poveikio, finansinio tęstinumo teisiniai apribojimai yra nurodomi šiuose teisės aktuose:

- 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas;

- Kultūros ir kūrybingumo plėtros programa;
- Bibliotekų plėtros strateginės kryptys 2016–2022 metams;
- Lietuvos bibliotekų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos muziejų įstatymas;
- Nacionalinė muziejų koncepcija pagal tvaraus vystymosi principus;
- Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymas;
- Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas;
- Valstybės teikiamos dalinės finansinės paramos kultūriniais, visuomenės informavimo saugumo, medijų raštingumo ugdymo ir šviečiamiesiems projektams pagal Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondui pateiktas paraiškas konkurso bendrųjų sąlygų aprašas 2021 m.

ANTRASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTŲ VYKDYTOJAI

Žemiau pateikiamas projekto vykdytojas pagal priemonės veiklą.

Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Projekto vykdytojas
4.2.1.1	Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka

TREČIASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS PROJEKTAMS TAIKOMŲ ANALIZĖS METODŲ NUSTATYMAS IR PROJEKTŲ ATRANKOS BŪDAI

I. PROJEKTAMS TAIKOMI ANALIZĖS METODAI

Priemonės alternatyva yra įvertinta taikant SNA metodą ir ne mažiau nei 70 procentų priemonės lėšų skiriama homogeniškiems projektams įgyvendinti.

Veiklos atrenkamiems projektams bus parenkamas remiantis Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir (ar) valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodikos, patvirtintos viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (dokumentas skelbiamas interneto svetainėje www.finmin.lt), 3.5 skyriuje „Pasirinkite analizės metodą“ nustatyta tvarka. Vadovaujantis Strateginio valdymo metodikos 120.5 papunkčiu, alternatyvų analizė neatliekama ir investicijų projektas nerengiamas, kai planuojamos projekto investicijos į ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto sukūrimą, įsigijimą arba jo vertės padidinimą neviršija vieno milijono eurų.

II. PROJEKTŲ ATRANKOS BŪDAI

Žemiau pateikiami projekto atrankos būdas pagal veiklą atskirai.

Veiklos Nr.	Veiklos pavadinimas	Veiklos tipas	Įgyvendinimo būdas
4.2.1.1	Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklų koordinavimą	Investicinė	Planavimas – skėtinis projektas

KETVIRTASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO LAIKOTARPIS IR ĮGYVENDINIMO PLANAS

Numatomas priemonės įgyvendinimo laikotarpis – 2022 m. I - II ketv.

Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka yra suplanavusi investicijų veiklą įgyvendinti viešųjų pirkimų būdu.

Esamos situacijos analizė, taip pat turima praktika Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendintuose projektuose leidžia numatyti galimas rizikas bei tikslingai susiplanuoti numatytų lėšų įsisavinimą bei išmokėjimą iki 2022 m. birželio 30 d.

Numatyta priemonės įgyvendinimo sparta atitinka numatytų stebėsenos rodiklių tarpines (2025 m.) ir galutines (2030 m.) reikšmes, o apskaičiuota ekonominė nauda pagrindžia galimybę pasiekti šias rodiklių reikšmes nustatytu laiku.

PENKTASIS SKIRSNIS

PARTNERYSTĖ SU SOCIALINIAIS IR EKONOMINIAIS PARTNERIAIS

Plėtros programos rengimo ir derinimo procesuose buvo taikomas partnerystės principas, tai yra Kultūros ir kūrybiškumo plėtros programos projektas buvo viešai paskelbtas konsultacijoms, o Lietuvos Respublikos kultūros ministerija vertino pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Priemonės rengimo metu buvo vadovaujama plėtros programoje pateikta problemos bei jos priežasčių analize, siekiant parinkti labiausiai priežastis veikiančias veiklas.

Įgyvendinant priemonę, su konkrečios veiklos įgyvendinimu susijusios šalys ir socialiniai bei ekonominiai partneriai įtraukiami konkrečios veiklos įgyvendinimui būtinų dokumentų rengimo metu. Numatyta bendradarbiauti su šiais instituciniais bei socialiniais partneriais:

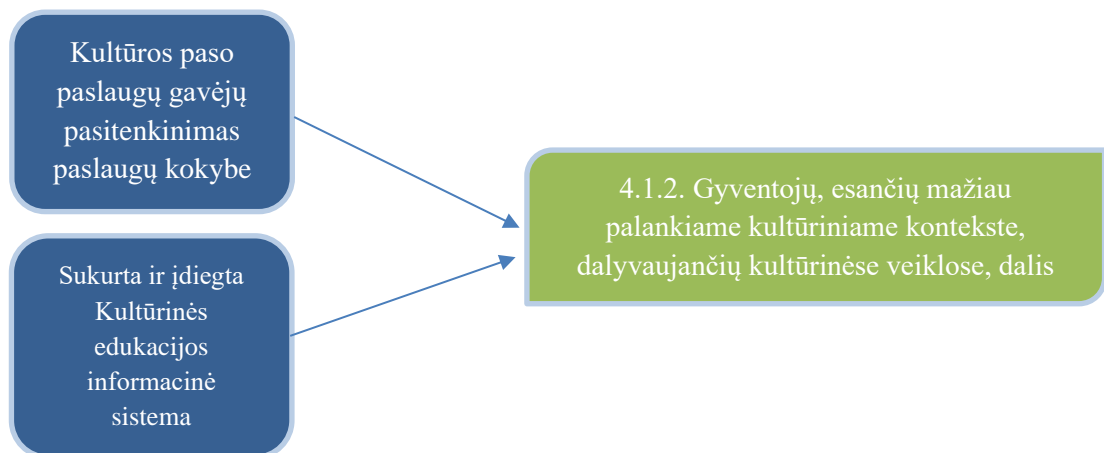
- 1) Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija;
- 2) Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka;
- 3) Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centras;
- 4) Kultūros paso paslaugų ir kultūrinių intervencijų teikėjai;
- 5) Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų bendruomenės (mokiniai, mokytojai ir kiti darbuotojai, tėvai/globėjai);
- 6) Visuomenės dalis įsitraukusi į mokymosi visą gyvenimą programas.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS RODIKLIAI IR PRIEMONĖS POVEIKIO MATAVIMAS

Pasirinktų stebėsenos rezultato ir produkto rodiklių sąsajos su poveikio rodikliais, nurodytais NPP, yra atvaizduotos žemiau.

Paveikslas Nr. 3. Stebėsenos rodiklių ir NPP rodiklių sąsajos

Duomenų šaltinis: sudaryta autorių.

Pasirinktiems stebėsenos rodikliams įtaką turi ir kiti veiksniai:

- 1) epidemiologinė situacija (esant netinkamai situacijai, kultūros paslaugų prieinamumas ir kokybė gali ženkliai suprastėti),
- 2) kultūros ir švietimo sektoriaus darbuotojų nepakankama kvalifikacija,
- 3) kitų viešojo sektoriaus institucijų priimami sprendimai.

Rodiklio kodas	Rodiklio pavadinimas ir tipas	Matavimo vienetas	Finansavimo šaltinis (-iai)	Pradinė rodiklio reikšmė (metai)	Siekimos reikšmės	
					Tarpinė reikšmė 2025 m.	Galutinė reikšmė 2030 m.
R-08-001-04-01-02-01	Rezultato rodiklis „Kultūros paslaugų gavėjų pasitenkinimas paslaugų kokybe“	Procentai	Valstybės biudžeto lėšos	57 (2021)	70	84
P-08-001-04-01-02-02	Produkto rodiklis „Sukurta ir įdiegta Kultūrinės edukacijos informacinė sistema“	Vienetai	Valstybės biudžeto lėšos	0 (2021)	n/a	1 (2022)

SEPTINTASIS SKIRSNIS PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLŲ FINANSAVIMO FORMOS IR FINANSAVIMO ŠALTINIAI

Lentelėje žemiau pateikiamas priemonės lėšų poreikio detalizavimas pagal finansavimo šaltinius. Planuojamos finansuoti veiklos neturi potencialo būti finansiškai gyvybingos. Finansinių priemonių taikyti neplanuojama.

Priemonė ar veiklos (poveiklės) negali būti finansuojamos iš Lietuvoje neadministruojamų finansavimo šaltinių, todėl tokie finansavimo šaltiniai nėra nurodomi.

Finansavimo apimtis ir šaltiniai	2022	Iš viso
1.1. Valstybės biudžeto lėšos	490.000	490.000
1.1.1.1.1. Valstybės biudžeto lėšos	490.000	490.000
1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos bendrojo finansavimo lėšos	0	0
1.2.2.8.1. 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų bendrojo finansavimo lėšos	0	0
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	0	0
1.3.2.8.1. 2021–2027 m. ES struktūrinių fondų lėšos	0	0
1.6. Tikslinės paskirties valstybės biudžeto lėšos	-	-
2. Kitos lėšos	-	-
2.1. Savivaldybių biudžetų lėšos	-	-
2.2. Privačios lėšos	-	-
2.3. Kitos viešosios lėšos	-	-
IŠ VISO:	490.000	490.000

V SKYRIUS
PLĖTROS PROGRAMOS PAŽANGOS PRIEMONĖS VEIKLŲ SUVESTINĖ

Veikla	Veiklos (poveiklės, projekto) tipas ⁹	Galimi pareiškėjai	Projektų atrankos būdas	Valstybei svarbus ar (ir) Ministro Pirmininko strateginių projektų portfelio projektas ¹⁰ (įrašomas požymis: VS, MPP)	Pridedama prie HP (Taip / Ne)	Valstybės pagalba (Taip / Ne)	Finansavimo forma	Finansavimo suma (tūkst. eurų)	Finansavimo šaltinis (-iai)	Rodiklis	Siektina galutinė rodiklio reikšmė	Įgyvendinimo pradžia (metai, ketv.)	Administruojančioji institucija	Dalyvaujanti ministerija
4.2.1.1. Kultūrinės edukacijos administravimo platformos ir kultūros edukatorių tinklo sukūrimas siekiant užtikrinti kokybišką ir įvairialypį kultūros ugdymą bei nuoseklią koordinavimą	I	Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka	P	-	Ne	Ne	D	490	Valstybės biudžeto lėšos	R- Kultūros paslaugų gavėjų pasitenkinimas paslaugų kokybe P- Sukurta ir įdiegta Kultūrinės edukacijos informacinė sistema	84 1	2020 m. I ketv.	LR kultūros ministerija	-

PRIEDAS:

1. Stebėsenos rodiklių aprašymo kortelė, 4 lapai.

⁹ Veiklų (poveiklių, projektų) tipai: R – reguliacinė, I – investicinė, K – komunikacinė, A – analitinė, M – mišri.

¹⁰ Valstybei svarbaus projekto požymis suteikiamas pagal Strateginio valdymo metodikoje nustatytus kriterijus.